

Burjaad-Mongoloi YNEN

BK(b) P-in Burjaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yderbyriin gazeeta

№ 107 (2441)
1938 onoi
M A I N
11
SRFDAA
14-xi silce garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

COMMUNISTNUUD BA PARTIINA GENYYDEI STAALINSKA BLOOGI KANDIDAADUUD

...nacionaalya aguu jixe Sojuuzai azalsan bol-tuzna ba avtonoomno socialis respuyblike Verxoovno Soveedyd-baryra hungaltada beled-bayna. Hunguuliin kam-nyr byri yrgedeze bai-tydelmerisen, tariaasan belegeenyydel olon zon-baanuud uгаа jixe po-lyke debzette ba entyzaa-garyn gerne.

...yde ba Armeenide hun-dai kampaani egeel tyleg Verxoovno Soveedte daadudijl debzyylge tyn SSR-te apreeliin Armaanal SSR-te ap-23-da exilhen байна. nool ijyyniin 12—soved ba Armaanal xydel-ten, tariaasan ba intel-aidaldai galxamsag bolxo байна. Ene yder respuyblikenydei azalsan ehedingee respuyblike-ly grenei zasagai deede dundijl hungaxa байна.

...geel SSR-ei Verxoovno dei deputaaduudta kan-undijl debzyylelge main-tillee, ende Verxoovno de hungaxa hungalta-24-de bolxo.

Gryziinske kniaaznuud, po-meisiguud, kulaaguud ba ka-pitalistanuud, xaanai cinoov-niguudai daralalta dorо zoben tuliza balгаа Gryzyi xadaa, orosoi samoderzaaviin xozom-donxi jaduuxan kolooni bal-гаа hen.

Gryziinske arada! xubilán urghan eere, tereenei zoxio-loy xsenyydel, kyltyryin ba talaantuudal badaralgin eere bolbol Soveed zasagai togtohon tyryysin yderhee exilhen байна. Gryzyiin SSR bolbol rygzenkei socialis azyiledberitei ba tyryy xydee azaltai, badarangil respuyblike myn, Gryzyi—ene xadaa, zig-deede yseg bişeg medexe bol-hon, materiaalya bajaliguud-ai, kyltyryin erid urghan oron myn.

Armeeniin SSR-ei amzaltanuud tyrbilgyi jixe. Soveed Armeeniin kyltyryne ba eko-nomişeske badaralta bolbol gansaxan le soveed zasagai ilaitin aya yre bolno. Xaanta zasagal nacionaalya darlaltahaa sylээрze, dasnaakska-na-cionalis kontrevolyyeicii bu-tasoxizo, Armeeniin azalsan bolbol socializmai baiguulal-tada tyrbilgyi jixe amzaltanuudijl tuilahan байна.

Yzbeegi SSR-ei amzaltanuud aguu jixe. Yzbeegel azalsan bolbol bolshevik paartiin xylberilegedei dorо ba orosoi xydelmerisen angilin axadygel tualama dorо jabaza, socialis baidalai byxii ooblasti-nuud deere jixe ilaltanuudijl tuilaa.

Gryzyi, Armeeni ba Yzbe-kistaanal azalsan bolbol res-puybikaanska Verxoovno So-veedydei deputaaduudai kandi daadudta kommuniis paartiin xylberilegedei, partiina ba partiina bişe erxim bolshev-iguidijl, Lenin—Staalinal paartida preedanna bahanaa xaruulnan erxim xynyudijl debzyylene. Deputaaduudai kandidaaduudai dunda—res-puyblikenydei erxim xynyud, xydelmerised, kolxoozigtuud, inteligeentenyd. Edener bygedeere—manai Exe oronoi ynen sexe, erxim xybyyd ba basagad. Edener bygedeere—kommunistnuud ba partiina bişenydei staalinska bleogoi kandidaaduud.

Azal ba naukiin xydelmerileged, partiina ba partiina bişe bolshevikuud, manai oron-do gyrenei azal jabuulagsad bolzo байна. Soveed arada! dundaxi talaantuud—barag-dasagyl roodnij. Arad bolbol eerlingee hungagdamalnuudai kandidatuuranuudijl narinaar bodozo oruulana, ede hungag-damalnuud xadaa gyrenei azal-jabuulagsin ilme staalinska priincepte xariuusaxa johoto: paarti ba pravitelestvaar tabigdahan zorilgonuudal deede xemzeede balxa, politişes-ke obevaatelnudai xemzee-de xyrtor dooşoo oroxogyl, baidanda aidaggyi ba arada! dalsadta xaira gamgyi ba-xa, ynen sexe ba ynen sudar-guu balxa, eerlingee aguu jixe aradta duraladag balxa.

Leenin—Staalinal xeregte eseste xyrtor preedanna, arada! erxim xybyydijl, aldarta soveed patriotduudijl, xydelmerisen ba tariaasanai zol-zargalai tylene, kommunistai tylene esesegyl temesedeg temesedijl sojuuzna ba av-tonoomno respuyblikenydei Verxoovno Soveedydei depu-taaduudta kandidaaduud bol-gon debzyyleje!

(Praavdiin" tyryy bişeghee)

Respybikaanska Ispaniitiin pravitelestvo bolbol hain duratanai 100 mingana! tatalga jabuulhan байна. ZURAG DEERE: Barseloonoi ylycede zaluuşuudai gryppe bolbol aarmida oroxiin tuxai agitirovалza байна. Sojuuzfoto.

Giitler ba Myssoliini xojoro! xelseen

Loondon, 7 (TASS). „Deil meil-ly“ gazeedel korrespondent Yord Prais bolbol Giitler ba Myssoliini xojoro! ysegelder xeereldehen xeereldeenei gol udxanь xadaa, centraalya Jevroopodo jabulga xexe syl-leeji Germaania, Balkaanda jabulga xexe sylleeji Itaalia olgoxo tuxai asudal baihan байна geze medeese. Giitler bolbol Aavstriilji xaişan gee hem, tereen singeeree Česos-lovaakida orozo bolxo байна geze xeden uşarbaidal xaruul-na. Hainaar informirovalag-dahan krygyydel hanalaar xadaa, Itaali bolbol germaans-ka plaanuudai gyisedxelde haad xexegyi janzatai. Myssoliiniin gansaxan bodol jyby-gexede, Adriatikişeske dalai teşee Germaaniin daxixa ja-badaliiji hamaaruulnan, Giitleri anjarliijl zyyn Jevroopo teşee xanduulxa gehen bodol

bolno, Česoslovaakijlji Germaaniin ezemdexe ajuulai tudaad balгаа ene yjede, Myssoliini bolbol Balkaanda syl-leeji bolbol Germaaniin xexe jabadaliiji bejedee xangaxijl oroldono. Jygoslaaviin ba myn Itaaliinş xylberilegedes bolbol Breenker şadar germaanska seregyydel yzgede-hende jixe hanaata bolonxoi-nuud байна. Tedener bolbol xerbee germaanska seregyydei eneexen uitaxan proxoodijl xyndelen garza, Trijeeste xy-ree xadans, dundada dalain der-zaavanuud bolxo, ede oronudal udxaxanar xojordoxi şatiin bol-xo байна geze eli oilgono. Jy-riingee xeereldeenyd soo Itaaliin ministriydel bolbol Itaali ba Jygoslaavi xojoro! xoorondo sojuuz balguulxa ja-badalai jaşagyl şuxala bolxo байна geze zaanad.

Eb nairamdalta baidalai tylene temesexe byxedelxein xydeleenei gyiselexe komiteedei seessi

Zeneve, 7 (TASS). Eb nairam-dalta baidalai tylene temesexe by-xedelxein xydeleenei gyisedre-xe komiteedei seessi myneeder yglegyy Zeneve deere Pj-jeer Kootiin tyryylelge dorо neegdee. Seessi bolbol Liige naaciin soveedei bolxoo balгаа seessi deere xelşegdege gol asu-dalnuudijl—Ispanidaxi baidal tuxai, Abissiniilji Itaali ezem-dee geze mederexijl zybyşeg-lyt gehen britaanska duradax tuxai, japoonsko agreeside esergy temeze balгаа Xitadal

temeselijl demzexe tuxai, Česoslovaakida tudaad baihan faşis zanalta tuxai asudal-nuudijl xelşexin tulada spe-cialaalya zarlagdahan байна. Seessi deere xabaadagsadal dunda SSSR-hee nyxer Şveer-ninga korteesyydel deputaadka nyx. Keelşken, Fraancahaа nyxer Kaşen, so-cialis deputaad Grymbaax, eneenei urda tee dainda xa-baadagsadal deligaaca bil. Aanglihaа deputaad Noelş Beeker xabaadalsana.

JAPOONSKO PROVOKACIOONNO JABUULGA

Xankoy, 7 (TASS). Gadaadiin krygyydei medeeselei johoor, japoonguud bolbol xitad sere-gyid xoro to gaazuudijl xere-glene geze yge taraahan байна. TASS-iin korrespondent bol-bol, dain seregei yrgelzelen balгаа ene 10 hariin torşoo froontin eldeb uçaastat-guud deegyyr doloo daxin jabahan байна, teed xitad sere-gyidte gaazavol атакануудта beledxei xeze baihan jyyme xaanaş xaraagyl байна. Xitad seregte specialaalya ximişes-

ke caastanuud geze baixagyl. Zygtoel, japoonguudai xajanan gaazada dairagdahan, xitad soldaaduudai Naankinaal cent-raalşda goospitalşda baixiins, TASS-iin korrespondent ba gadaadiin adaglaaşad xarahан байна. Ene japoonsko provoka-cao bolbol xoro to gaazijl ja-poon armiin yrgere xere-glexee baihan jabadaldai del-xein niitiin hanaliiji beledxe-xiin tulada xaraalagdahan ba-йна.

V. Roogov.

ÇEXOSLOVAAKIIN KOMPAARTIIN CK-ei XANDALGA

Praaga, 7. (TASS). Niutagai samoypravleeniin oorganuud-ta hungaxa hunguuliin kam-paantiin exilhenai ramta, Česoslovaakiin kompaartiin CK bolbol Sydeeto-Nemecke ooblastida bolxo hungaltada negedemel froont baiguulxa tuxai duradaxtaigaar, nemecke social-demokraaduudai paartiin xylberilde neemel bişegeer xandaba. Ooblastiin byxii pynktenyyd deere xam-taaraa emxidhehen, mainege-nei demonştraacanuudai amzal-taigaar yngerhiinş temdeg-len, Česoslovaakiin kompaartiin CK bolbol xojor paartiin

nege platformotoigoor hun-galtada xabaadaxijl durad-xana. Ene platformo bolbol demokratişeske yzeleer na-cionalaalya asudaliiji şidrexi-lji duradaxa johotoi. Ene plat-formo bolbol germaanska fa-şizmai genleinovsko agentu-urada esergy şiglyylegdehen balxa johotoi. Kompaartiin CK bolbol hungalta deere xamti-ngaa kandidatuuriiji debzyyl-xiin tylene байна. Tereenhee gadana, Česoslovaakiin kom-paartiin CK bolbol genleinovs-ko terroorto esergy „demokra-tişeske xamagaalgiin“ dryzi-nenydijl xamtaran emxidxe-xijl duradxana.

Ene onoi main 15-da ydeşiin 6 caasta «Koperatiivno tryyd» prom artealai klyyb soo (Zay-da, Krasnogvardeiske, 32) Uaan. Yde goorodoi Priigorod-no zoonoi rajoonoi negedegeer partiina konferencie neegdexе байна.

XELSEXE ZYLNYD:
1. BK (b) Paartiin gorkoo-moi oţoodno doklaad (Dok-laadçig nyx. Saavinov)
2. BK (b) Paartiin gorkoo-moj priigorodno zoondoxi Org.

Biyroogoi doklaad (Doklaad-çig nyx. Şodonov)
3. Hungaltanuud: rajkoomijl revizioonno komişişijl, Goo-rodoid XIV ba Oblastnoi XII par-tkonferencanuudai delegaa-duudijl hungaxa.
Main 15-nai ygleenei 10 çaaş haa exileed, delegaaduud xa-daa Org. Biyroodo registraa-caluulxa ba sag zuuriin ynen-şelge abxa байна.
Paartiin gorkoomoi prii-gorodno zoondoxi Org. Biyroo.

PARTIINA AZABAIDAL

XELSEHEREE XIZAARLADAG PRAAKTIKAA ORXIXO XEREGTEI

Burkopsojuuzai partiina exin organizaaciin oţoodno-hungal-tiin suglaan xojor yderei torşo soo yrgelzexe dyyrebe. Tus organizaaciin kommunistnar suglaanda 100 procent sug-larhan байна.

Partoorg nyxer Miseleeviç bolbol partorganizaaciin oţoodno yje sooi xydelmeriin tuxai byxel çaas doklaadla-hanaals hyyleer, 21 kommu-nistnarhaа 17 kommunistnar preenide xelehen байна.

Preenide xelşegş nyxed Moşaanov, Ivanov, Davidova ba bişed xelşexede, partiina orga-nizaaciin xydelmeriin dutuu dundijl nelieed eliryylee. Part-organizaaca bolbol partiina huralsalijl ton muugar em-xidhehen, kommunistnuudai huralsalai xemzeeli xaralşaa-gyl, xarin byxii kommunist-naraа nege kryzoogto oruulhan deereheens, politişeske talaar beldxel bagatal kommunist-narada yzehen teemee xyşed oilgoxonş ton berxetei baid-ag uşarhaа, zanlaatinş xodo tahaldadag, zanaatidaа 50 procenthee dooşo suglardag bai-гаа. Şizeelxede, hyylşiin 6 zanaatida, dunda zişegeer 6.7 xyn jirehen байна.

Eneenei rezylştaada, kom-munistka Davidova geşşe şiee Konstituciin johoor hungara teşşe huegaltii teşşe bişe hungaltahaа jamar ilгаа-taib geze medeegyl jabahan байна.

Arada! dalsad Pelynoov ba bişed bolbol yni udaan sag soo Burkopsojuuzai xylberil-xil apparaduudta болон tereeni halbarinuudta huуza, tus uçaas-tag deere бага bişe xorolого xehen байна.

Ede buzarnuudai xorololgiit xoşolongijl usadxaа geze xelseher xedii yniineş bol-boş, eneeniilji bejelylyxe jaba-

dal ton aali. Xeden millioon tyxerig debitooriin yriilji sug-luulxa tuxai jamarş xemzee abtaagyl.

Avtobaaza, rajoonxooron-diin baaza ba kopteexnikym ge-xe zergiin gazarnuudaaraа partiina xyşee zybeer tabiza şadaa-gyl. Iimehee, 1938 onoi 1-dxi kvaartal soo eeh-dingee avto-maşinanuudijl remootologyl, apreeliin 15-nai yder Burkop-sojuuzda xabaatal 34 maşina-haans, mil 6 maşina byten neretel baixadans, xarin ondoо organizaaciin 16 avtoaşinilji remootolhon balxa jym.

Arada! daisan Bladirev ba tereeni tuhamarşadai ene me-tiin xoro to xydelmerinydijl jabuulxa baixadans, avtobaaza deere tabigdahan paartiin-ge-şyyn nyx. Geerşmanş ba partiina organizaacaş xadaa zoxi-xo xemzee sag soonş abxa şa-daagyl.

Gadana, partorganizaaca bol-bol profsojuuzai, OSO-goi organizaacanuudta ton xangal-tagyl xylberile ygedeg balгаа. Partorganizaator nyxer Meseleeviç xadaa Burkopsojuuzal-гаа sisteemede xediş oltiçai-guud-staxaanovtantai baihanaа xyşed medexegyl байна.

Eneen deerehee medexede, partiina organizaaca bolbol staxaanovsko xydeleelj to-логилозо jabaagyinş eli bolno. Ene tediger xydelmerilhen deereheens, paartiilji haşaan dagagsadal gryppede oţoodno yje soo negeş xyn orooгyl.

Partiina organizaaciin xydelmerilji xangaltagyl deere toolozo, xaaltatai (niuusa) hun-galtiin johoor, partkoomijl 5 xynyudeer hungaa. Partkoomoi sekretarşta nyx. Moşaanov geşşe hungagdaba.

S.

ALXIXIJI XYSEDEG BAGŞA, ABIAGYI HUUDAG GEÇERELEI TAĦAG

Urgaza jabaa zaluu yjeteniilji kommuniis johoor xymyzyy-ly jabadal xende naidagdana? —Soveed hurgagşanarta. Iime xyndete naidabariilji manai hurgagşanar dyyrgeze, xariuu-laza bainad.

Gebeş, ilme xyndete ba xari-uusalgata naidabariilji dyyr-gedeggyi hurgagşanar baha zarim gazarnuudta balxa baidag.

Biçyyrei almagal Zaganal somonoi Kaarl-Maarksai nemezetee kolxoozi dergedexi exin hurguuliin hurgagşa —Doora Dugaarova gegşil abza yzeje.

Doorin „xymyzyyldeg“ arga meetodine soveed hur-guuliin johо gurimda jaa-baş taaraxaar bişe байна даа. Uşarans hurgagşanarlinş beje bejedee belin şibşeg, oi uxaan-da oroogy, nere yglesedeg, jyre xelşebel nege „muuxal neregyi“ huragşa geze tus hurguulida baixagyl.

D... xybyynde xandaza:
—Jaaxadaa beje bejee ner-lelşee, toomoo taharnabta?—geze asuxada;
—...Myneeder bagşamnal ygil...—gene.
—Bagşingaa ygliide lixe jy-maal?
—...Baixadansji, yxixybyyd şuijagşal.
Doora hurgagşiin jamaraar xymyzyylyze baihanal zişee ene tedil baihan deereheens, saaşans tanişaxa şuxala бол-no.

Yxixybyydee durandans ta-biza hurgagşaxood, mynee tedendee ygejeё duulgaza şa-daxaa bolixodoo, xarin şixe şimxexe, xasarta xas gyylyxe,

tolgoido tos gyylyxe—ilme mee-todtei buloo. Sexe xelşebel, 20-30 yxixybyydeheens soxiuulaa-gyl yxixybyyn geze baixagyl. Eneen tuxai huragşa byxen, tyrelxid byxen hain medexe.

Xedexen harin torşo soo, hurgagşad—Danşaanova ba Denzinov gegşedijl xaraalaa-raа xazar bolgozo, soxilgooroо алган, hurguulihaans gar-gahan байна. Hurguulihaа gar-gaxa kandidaaduud yşee bai-gaxa johotoi.

Doora hurgagşiin xazuugaar garxada, xatuu xariin yner anlixaxa xeberteişge, arixan ulza, amaa debteedeg baihanş eli agşa daa.

Negete hurguuliingaa xa-zuudaxi larioogto orozo, xu-daldaaş nyxerte xelşexede, tанда şilnyydidnal і асарга ygexe aad, martazariloob... gehen байна.

Tereenhee gadana, huragşa-daigaa tyrelxidtei barisaagyl. Xeze negete namar tyrelxidtei suglaа xehenhee xoşoo, negeş suglaа reegyl. Myn huralsalai şine şile beledxel—hurguuliin remoot ba tylee beledxel tuxai ogto anjaralaa tabina-gyl.

Zaluu yjeteniilji xymyzyyly-xede jixeren xydelmeri xeregtei. Dugaarova şingieer „xymyzyylyxe“, xydelmerilxe jabadal ton xoro to ba xendeş xeregyi meetod baihanş eli beze.

Iimehee, alxixil xyşedeg hurgagşa, ablaagyl huudag gegeerelei taĦag tuşaa tеше-mer bişe.

Staalş.

METIZAACIIN XEREGIJI XEREGSEENEGYI

Aradal daisad, byrzyaazna nacionalistnuud болбол манай respyyblikin mal azalda ton jixe xorololo geze, socialis malazaliiji saasan rурdaar xyzee xe jabadalda tuilai jixe xoxidol, haad xehen байна. Tilme-hee, мал азал deere болhon xorololgiin byxii xoisolonguudiiji dариi usadxiin тula paartilina ба partilina бiше болъевлигууд erid шaнгаар temesexe johotoi байгаа.

Zygeer, ene шuxалин шuxала xerege зарим аймагуудai xytelberileгсэд болбол ysee mynee xyrter гол anxaralaa tabiza шадaaгыг геze sexe xelee-meer байна.

Ziseelxede, Bargazanai аймаг болбол мал азалтай аймагуудai negen болно. Teed, ene аймагai мал азал deere бага бiше xorolologo xegdehen ба илaнга-жаа малији метизаакалха жабалда тulai jixe haad, xoxidol зyзылгеден байна.

Tiigeed Bargazanai аймагai ши-ne xytelberileгсэд, илaнгажаа газарai тагагаи xytelmerileгсэд болбол мал азалаи xereгiiгi xyсed гaтaаa абаагыг байна.

Mалији метизаакалха жабалда болбол тон jixe политическе удхатаи асуудал болно. Ниутагаи малији метизаакалхиin тyлeе центральна областнуудhaа xeden оloor yлтeрте малнуудiiгi асаргадaг болбош, тeдeнији зyбeэр xereгlexe жабалдa тoнш муу. Bargazanai аймаг болбол 1937 ондо ниутагаи малији метизаакалха плаанaа арай геze 32 проц. дyргeгeн байгаа. Eneenei шaтaгaaнiiнэ paдaа, yлтeрте tomo бyxануудai xаруулгалији муугаар байлгahan deereheeh, тeдeнш шадaлаа гeгeн жабалдaнууд олон yзeгдeн байна.

Gadana, Bargazanai аймаг болбол 1937 ондо Шийсeвске пlemрассааднигаа 127 толгой tomo yлтeрeи бyxанууд ба тyгaлнуудiiгi абаад, тeрeнeи 61 толгойниин зура хargидань xyгyлнeн ба negiiгi толгойгоoронь yгeи болгоhon байна. Teed yлeнeн 65 толгой бyxа ба тyгaлнуудiiнэ mynee xyrтер колхоозууда бyлиинь xубaaаа „дiiлdeгeгyи“.

Malai метизааciн yчooд jaaxa аргaгyи муу. Aймaгai газарai тагагта 35-36 онуудта малији метизаакалха жабалдai xepзeгe жaбуулaгдaзa байhаnai yчooд jырdeе байгeгyи. Mynee 1938 ондо малији метизаакалха плаанaинэ jоhooр xа-даа, адуулjiгi 18,8 проц., yxe-риjiгi 73 проц., хонjiгi 100 проц. метизаакалха байна. Oрooн

xадаа гарал ба иcкyуcтвeннo jоhooр жaбуулaгдaхa ушaтaл. Eneenee xyсed дyргeгe шадa-ра гeгee гyгy, mynee yjedе jаmаr бaлдaлтaй бaйнaб гeгeэ асууха болoo hаа, ene аймагаи xytelberileгсэд eneende xyсed xариу yгeгe шадarагдa. Jyгyгeгeдe, eнeн тuxагдa аnхaр-лаа тaбaнaгyи. Bаrgаzanai аймагa, mynee yjedе тyл аbа-га, ороондо оруулaлгiiн xytel-мeрi тuxаи xельсeдeгyгi байна.

Aдуун ба гaxаi deereнэ jixen ppoceent hubairлaгa бa тyл xajалгa бii. Ziseelxede, Gaarгиин somonoi „Leeninske Искере“ колхоозoi 25 гyгyн ба Myггeнeи somonoi „Xubисрал“ колхоозoi 30 гyгyн unаgа xа-жаа. Dereenei somonoi Bлyгy-xepei нeрeмзeтe колхоозoi 90 толгой гaxаин 41-ниин yxээ.

Ene 1938 онoi ороонoi кампаанида олонхи колхоозуудiiнэ бeлeдxегyи. Azарга бyxануудiiгi hаinaар xаруuhаzа шадaaгыг, муу бaлдaлдa бaйл-гaхаар. Ziseelxede, Dereenei somonoi Cтaлaинaй нeрeмзeтe колхоозoi tomo yлтeрeи бyxануудiiнэ тон муу xаруулгaдa байна. Зарим колхоозуудaин аzаргaнууд азaлhаа шyлe-лeгдeгyгi, mynee xyrтер гyгyгyг ширeгдeе жaбaхaар. (Dereenei somonoi Bлyгy-xepei нeрeмзeтe колхооз ба Gaarгиин somonoi „Leeninske Искере“ г м.)

Gadana, аймагаи газарai тагагаи пlem xereгiiгi epилeхe шaдaтa зоoteexнig бaйxa jо-hotoi аад, тeрeнш yгeи. Угaaстa-гуудai зоoteexнigyyд бaйxa аад, бaлaл yгeи. Газар тариаа-лaнгаи арадаи комиссариад болбол инститyyд дyргeгeн. „Jep-makoov гeгсjiгi шaарса зоoteexнig болгозо Bargazanai аймаг elьгeгeн бaйгаа. Teed, тeрeнш тyс xytelмeрiнeе арсаад, аймагаи колхоозно хургуулиин орос xелeneи ба мaтeмaатикин бaгса болoод байна.

Ende шuxала тeмдeглeгe ушар jyгyб гeгeдe, газар тариаа-лaнгаи арадаи комиссариадhaа oпepaтивнo xytelбeрi тaлaлдaн-xaл байна. Aймaгai газарai та-гaг болбол иcкyуcтвeннo jо-хоор ороонитjiгi жaбуулxa инcтp-мeнт, инcтpуkтop бa зaабap-риjiгi mynee xyrтер абаагыг байна.

Iмeнyгд фaактнуудai бaй-хаар бaйтaр, BK (b) P-иn Bаrga-занaи aикooм, aлмгысeдkooм ба илaнгажаа газарaинэ тагaг jyгyдe хельсeдeгyгi, дуугaи бaйнa гeгeсeб?

J. m. Cerenei.

YNDER DEEDE URGASA XURIAAXIIN TYLӨӨ

Xopi. Yдiiн somonoi колхоозуд xабарai тарилгaдa оpoo, оpoohoto кyлтyгyрeнyгдeи тарилгији тон бoгoниxон болзортaад, epxim шaнaртaгaaр тaриза дyргeгxiн тyлeе jixexen тeмeсeл жaбуулxa байна.

Cтaлaинaй нeрeмзeтe колхоозoi пyгyгсeд — Zаднaаjeвa, R. Lубсанaй, Ш. Ceдeнeй гeгe-

шeд yдeрeигeе нooрmлjiгi 100-150 проц., xyrтер дyргeгe. Eдeнeр xадаа 0,90 гeктaар xaxaлxiн oрoндo 1,35 гeктaар xyrтер xaxaлaзa, epxim зiшeе xаруулxa, jирeхe зилдe тарилгиин ургасагаа yндeр deede ургасa xурияахиin тyлeе xаmаг xyсe-рeе тeмeсeзe байна.

Dондогoи.

Плаанаа yлyбшeлeн дyргeбe

Улаан-Yдiiн шилeи зaвooдoи мaшлaнa вaнниин ceex болбол аppeлбep хaрилгaa yлeдбepиiн плаанин yлyбшeлeн дyргeгxiн тyла, зaвooдoлгoo pезнoи ceexтeл socialis дооговор бaтaлaхaн байна.

Mynee xадаа бaтaлaхaн socialis дооговорoo бyридxeзe yзeбe. Mашлaнa вaнниин ceex болбол аppeлбep хaрилгaa yлeдбepиiн пpогpaммнiгi аppeлбиин 27 oи yдep 107 проц. дyргeгe, тyллaхaн тpыгy хуурияа алдaгyи, тeрeнeе бyри бyкeэр eзeлбe. Yлeдбepиiнгeе плаанин yлyбшeлeн дyргeгxiн тyлeе дeзyгyрнe инзeнeр нyx. Пoтaпoвa гeгсe epxim зiшeе xаруулxa, ceex 300гoo тpыгy хуури eзeлхeн байна.

Mai hariin daabarилjiгi бyр yндeр пokазaтeлbтaгaaр дyргeгxiн ушaртa, yнeн cexer xytelмeрiлeзe бaйнaд, Ziseelxede, myн ceexиin „A“ смeнeе xадаа мaин нeгeнeхe xoшo yдeр yдeрeлгeе плaанинiгi 107 проц. xyrтер дyргeгe.

RSFSR-ei бa BMASSR-ei Verxoovno Soveedyдтe хyнгaxa хyнгaлтiiн yдeр—ijyгyнiiн 26 нiлji, BMASSR-ei 15 зил болhon агуу хaйхан олji, yлeдбepиiн шeнe амзaлтaар yгтaxiн тyла, мaшлaнa вaнниин ceexиin кoллектиiв болбол дaлaстaйгaар xytelмeрiлeзe xилбeд.

Tyшiiнoв Bata

Tuhalamza ygedeg болхонь тон шuxала

Likbeезeи xytelмeрiлjiгi xаa-рaанaгyи—somон, колхооз бy-xeндe тoн epшeнтeлгeер жa-буулxa aикaбтaр шuxала зoрилгo болно. Eнe зoрилгији бeлeгyи-xe тaлaар аpадаи гeгeрeлeи oopгaнууд xytelмeрiдeе бол-шeвиг хyбилaлтa гaргaxa yлaгaтaй бaйхaн байна. Xeдii тилмe болбош, Xopиин аймагаи гeгeрeлeи тагaг болбол ene асуудалији бoдoтo xepг дeepн бeлeгyигe xepгeгe тoн xангaлтaгyи xандaнa.

Ziseelxede, аймагаи гeгeрeлeи тагaг болбол jixе нaхaтaнaй хургуултнуудiiгi xаngа-xаар тeтpaэдс ба кaрaндaаш гeгe зeргiiн xepгeгeнyдiiгi бii болгoнoгyи. Gadana, иzбaа-гууд бa ликвидaтoрнуудтaа onсо тoдo зaабapи бa xytel-

бepи болон xytelмeрiлjiнэ пpогpaммнiгi yгeдeгyгi. Kyлтyгyгeнe фpoонт дeрeхii xytelмeрiлeг-сeдeи, аймагаи гeгeрeлeи тa-гaгтa oшoxoлoнэ „вeдii хyн хyрнaб“ гeзe, мeдeе xурияa-xаhаа бiшe, jаmарш резылтaад-тaй xytelбepи гaргaнaгyи. Yсeг бiшeг мeдeхeгyи жaбaдaлjiгi усaдxaxa xytelмeрiдe илme oөдeгyи бa хaйшa xepг xаndaxa xepг тaарaxa-гyи жaбaдaл мyн.

Tиmе бoлxоdо, paartilн Xopиин aикooм бa aлмгысeд-кooм болбол ликbeезeи xytel-мeрiлjiгi шaнгaдxaxa тaлaар аймагаи гeгeрeлeи тaгaгтa тu-haлaмzа yгeдeг болхонь тон шuxала.

B. D. Cerenei.

Mалији гараар ороондо оруулха жабалији тоодогgyи

Xopi. Xopиин somonoi Kaарl Maарskаi нeрeмзeтe колхоозoi xytelбepилeгсэд xадаа малији гaрaар oрooндo opуулxa жaбa-дaлjiгi тoодoгyгi. Eнe колхооз-до ороонoi кампаани jixе мyу-гaaр жaбуулaгдaнa. Hаин yлтeрeи 3 бурaтaй aад, тeдeнeе yлeдeдтeи xамтa жaбуулxa, oрooндo xабаадyлдaг дeрe-хeeh, тон бaгa тyлa yгeдeг. Zoотexничeске зaабapиин jо-

хоор малнуудаа гaрaар oрooндo xабаадyлaа hааh, малији yлтeрyгeгe хa социалис malazалији xyгзyгyлxe жaбaдaлдa нeлeдeгyи тyхaтaй бaйxa hеn. Geбeс, ene колхоозoi тpыгy-лeгшe Zамсарaнaй бa MIF-иin epилeгшe Сaхлjaагaй гeгсeдeи малији зoovт зaабapиин jоhooр гaрaар oрooндo opуулxa жaбa-дaлjiгi тoодoгyгyинэ гaлxалтaй. Kолхоозниг.

XABARAI TARILGA EGETIIN MTS KUIŠO TATANA

Jарууна. Eгeтiiн somonoi Kaарl Maарskаi нeрeмзeтe колхоозoi тариаан азалаи xoжor бpигaдaнууд болбол мopioр xegдexе xабарai тарилгиин xytel-мeрiлjiгi мaин 1-дe дyргeгeн байна. Geбeс, Eгeтiiн MTS болбол тyс колхооздо плaнaн-гaa jоhooр 10 xytelмeрiлjiн yдepнyгдe 370 гeктaар xaxa-лxa, 270 гeктaар бopнoллxo бa 480 гeктaар гaзap дeерe сe-лeкeр yрeгe xajaxa аад, мaин 1-нeи мeдeгeгeр мiiл 85 гeктaар xaxaлхaн бa 65 гeк-тaар сeлeкeр тарихан байна.

Kaарl Maарskаi нeрeмзeтe колхооздо 4 тpaактopинь гaргa-хaн aад, 2 тpaактopинь xytel-мeрiлнeгyи.

Mын бiшeшjiгi колхоозуудаар тpaактopнууд ene мeтeшeлeн тoн хaнгaлтaгyи xytelмeрiлeзe байна.

Илme зигyгyритeл бaлдaлдa oрoоd бaйhанaа мeдeзe бaй-гaaд, тyс MTS-eи дирeктop жaмapшjiгi xемзee aбнa-гyи. Gadana, MTS-eи xytelбepи-лeгсэд xадаа колхоозуудa-гaa xytelмeрiлjiгi шaлгaxиin зoрилгooр пooл дeегyгe тoн yсeн жaбaдaг байна.

C. Nomtiin.

PAAR BELEDXELGIIN XYDELMERIIJI JABUULAZA EXILEE

Bичyгy. Oкiiнo-Kлyгyгiiн MTS-тe xабаатай, тpыгy колхоозууд—Kиpовoи, Zдaнoвaи, Vo-рoшлoвoи нeрeмзeтe колхооз-знд ertiн oрoohoto кyлтyгyрeнyгдeи тарилгији epxim шaнaртaгaaр бyрiн тaриза дyргe-гeбe.

Eдe колхоозууд xадаа cтa-линcka гурбадугаар тaбaнeлeи зoждoxи xабарai тарилгaдa xep-гeлeгдexe, epтиin пaар бeлeд-xeлгиin xytelмeрiлjiгi жaбуулxa exilee.

X. RADNIIN.

UJALGA ABBA

Zakaam'n. Xuzарai somonoi „Burkaвдивизioн“ колхоозoi гeшyгд 18 нaхaтaнhаа exilee, yбeгeд - xyгсeд илгaaгyи, SSSR-eи Verxoovno Soveeдjiгi хyнгaxa хyнгaлтaдa xабаадa-хaн jym. Mynee ene колхооз-дeерe RSFSR-eи бa BMASSR-eи Verxoovno Soveeдyдjiгi хyнгaxa хyнгaлтiiн дyримyгдeи hаinaар тaнiлсaxa байна гeбeл, бyxii колхоознигyдaнэ yдeшe бyxende колхоозoлгoo кlyгyбтe

BYXESOJUUZNA AZAXUIN VIISTEVKIIN BELEDXEL

VIISTEVKIIN KANDIDAAL BOLGOGDOB

1938 онoi aavgуст нeэгдeрe Byxesojuuzнa азaxуин виистeвкeдe Bурiaад-Mонгол - рeспy-хeе xабаадaлсaxa тa кандидaдууд бaйнa.

Zeдiiн аймагаи Дepиiн somonoi Eнгeлсaй рeмзeтe колхоозoл гeшyг-тeи, J. Naidaанoвa - гeшyг-риaад-Mонгол - рeспy-виистaвкин кoмитeд Byxesojuuzнa xыдeл-виистeвкeдe xабаадaлcaxи-дидaaд болгон бaтaлxa.

Nyxep Naidaанoвa - гeшyг-1934 онhoo 1938 ондoo xoo-xyrтep xонj жaмaанaй жaлxytelмeрiлeзe байна. 1934 илjiн oөригeнe xаруулсaлгaн толгой жaмaа тyсaaзa нyд-aад, mynee 170 толгой B жaмaатай бa 40 толгой нeгe-тeи, хaмтa 210 толгой жaлxytel болбо. Eнe 4 зилдeлнe дoтop нeгeс мaл xyгyгдe xарин бyтeн бyрлeнep жoл-haлxa абхaн байна.

Gadana, нyx. Nайтaр xадаа шaнгa шадaлтaй бaрт-tyrнe бaлдaлтaй болoл бoл-он сoo хaмтa 500 гaрaгyгyгyдeртeл болхон байна. Идeн G. ZERBAAJEBOZ.

VIISTEVXEDE ERKIM BELEDXEIIN TYL

Bурiaад-Mонгол рeспyб-ликин виистeвчeнo кoмитeтiн дaa Цитин oблaстнoй дyгy-кooмтoи, експoнaдyдaнaа хa-xиmеep бa тoн шaг бoлhннэ бeлeдxеиin тyлeе, socialisepишeе бaтaлхaн байна. бол Tус socialis мpлjiгi зyгyрeдe глaввиистeвчиг tyгyгyлeгшe, „Bурiaадeд-гooлcкo Пpaавдa“ бa „Cтaт-jaанcka гaзeдeдeи“ рeдaк-нyуд дyрaдxагдaнa.

Xyd. Bux...

HUNGUULIIN KOMISSANUUTA TUHALAMZA

HUNGAGŠADAI SPIISEGIJI NARINAAR ZOXIOOXO

Hungagšadaй spiiсeгиjiги зy-бeep, нaрин нигтaар бa сaг coон зoxiooxo жaбaдaл болбол Соjuузнa бa Aвтoнooмнo рeспy-бликeнyгдeи Verxoovнo Soveeдyдтe хyнгaxa хyнгaлтaдa бeлeдxeлeи eмxidxeлeи тaлaар тoн гол зoрилгoнyудaи negen болно.

Hуngуулиin spiiсeгyгyдтe, spiiсeгyгyдjiги зoxiooxo бaйxa yjedе сaг yгpлeзe гyгy, aлi сaг зyрa, тyс Soveeдeи тeритоори дeерe бaйхaн бa хyнгaлтiiн yдeртe арбан нaймa нaхa xyсeхeн хyнгуулиin epxetеи бy-xii гpaаздaнууд уруулaгдaнa.

Hуngагшaдaй spiiсeг болбол хyнгaгшaдaй сaг зyуриin бa сaг yргeлзиin хyудaлaй гaзaр-нyдтa хyнгуулиin yчaaстaг бyxende тyсaгaарлaн зoxioo-гoxo бaйнa. Gooрoдyдтa, хyнг-агшaдaй spiiсeг болбол дoмo-вои книгиin yндeхeн дeрeхeе зoxiooгdoxo, xyдeе хууринууд-тa aлaй книгeнyгдe тa сaг зyр aзaхуушaдaй spiiсeгyгдeи yндeхeн дeерe зoxiooгdoxo бaйнa.

Byxii хyнгaгшaд болбол Cтaллинcka Kонституцa сoo бiшeгдeхeн агyу jixе epxiiгi—xуулi зaсaгaй oopгaнуудjiги хyнгaxa epxiiгi eдлeзe бaйгаа дoрoo, spiiсeг сoo бyлтaарaн ур уулaгдaxa jоhотoл.

Oлон тoотo гooрoдyдтa, eн-гyлнxidтe зaбaтaл зiзe гepнyгд бaлдaг, тeндe бaйтa-лaгшaдjiги тoдopxoлгooр бyрид-xeжe жaбaдaл рeгиляaрнa бaлдaг-гyи. Mарилcкe ASSR-eи 100-шaар - Oлaа гeзe гooрoдтo yн-гeрeгшe хyнгyулиin yгe сoo иmенyгд гepнyгдтe азaхууzа бaйгaa хyнгaгшaдaй зaрим xу-билjiгeн бyридxeгyи бa хyнг-агшaдaй spiiсeг сoo opуулa-гyи бaйгaa. Eнe aлдyнуудaiгi mynee xexe зepгeгyибдi. Шuxaлa болoo hааh, eдe гepнyг-дeрe жaбaxa, тeндe аз-xyг-шaдтaй xeeрeлдeзe, хyнгaгшaдaй тooji бyридxээд, тeдeнији spii-сeг сoo уруулxa xepгeгeи.

ССSР-eи Verxoovнo Soveeдтe хyнгaxa хyнгaлтaдa зoxioo-гdoхон хyнгaгшaдaй spiiсeг болбол ниутагаи Soveeдyдтe рaдaгaлгaдa бaйxa. Tepиnигi mynee соjuузнa бa aвтoнooмнo рeспyбликeнyгдeи Verxoovнo Soveeдyдтe хyнгaxa хyнгaг-шaдaй spiiсeгyгдjiги зoxioo-гoo xepгeгexe шuxала.

Hуngагшaдaй нeрe, oбog бa eсeгiin нeрe spiiсeг дoтop тoн тoдopxoлгooр opуулaгдaxa jо-hotoi. Yнгepeгe зилдe, spiiсe-гyгд сoo хyнгaгшaдaй oбo-гyгyд бyрyгaар бiшeгдeхeн yшaрнyуд yсeн бiшe бaйгaa. Spiiсeгyгд сoo хyнгaгшaдaй

нeрeнyгд xyсeд бiшe, xарин гeнeсaxaн инициaлнyд бiшe-гдeхeи yшaрнyдeс oлон бaйгaa. Eдe aлдyнуудaiгi дaxизa дa-тaxагyи шuxала бaйнa. Eдe мe-иin aлдyнуудaй сyуд тeмe-сexe, spiiсeгyгдjiги зoxiooxo бaйгaa ниурунуудhaа xаруул-сaлгилjiгeи epxe, ene xytelмeрiдe биpкpaадyдjiгi дyтeлyлxeгyгi шuxала.

Hуngуулиin зaкooнoи jоhooр, Soveeдyдjiгi хyнгaxa хyнгaлтiiн урдa тeс, 30 xонoгтo бy-гeдeнiitiiн тaнiлcалгiiн тyлдa, хyнгaгшaдaй spiiсeгyгдjiги yл-гeгe гyгy, aлi ene spiiсeгтeи тaнiлсaxa aргiiгi хyнгaгшaдa хaнгaxa. Hуngагшaдaй spiiсe-гoи бaйхaн бaйрa сoo, Soveeдe-гeгyгдeи дeзyгyрлeгjiгi тoгтoo бoл hаин бaйгaa. Teдeнeр xа-дaа spiiсeгyгд тyхaй хyнгaг-шaдтa cпpaaвкa бa тaйбapи yгeзe бaйxa бa spiiсeг сoo бyрyу зыл бaйхaн тyхaй хyнг-агшaдhaа бiсeмeлeep гyгy, aлi yгeep мeдyгyлгeнyгдjiгi aбзa бaйрa.

Hуngуулиin зaкooнoи jоhooр, cyyдeл пpигoвopooр хyнгy-лиингaa epxiiгi хaгaгдaхaн ниурунууд, пpигoвopтe зaа-гдaхaн бyxii xалхaлтiiн болзop сoo, хyнгaгшaдaй spiiсeг сoo opуулaгдaxагyи, тoгтooмoл зa-кooннo гyримaй jоhooр yчaан

dутуултaй гeзe мeдepегдeхeн xынyгд бaхa opуулaгдaxагyи бaйнa.

Jаmар бe нeгeр cyyдyгyл-хeн гyгy, aлi cyyдeep xeчeлтe-жee yнгepгeзe бaйхaн aад, зyгeep, хyнгyулиингaa epxiiгi-xагaгдaагyи бa xaалтiiн гaзap-нyдтa бaйгaaгyи ниурунууд, myн тeрeшeн тyхaй нyгдeлтeн гyгy, aлi администpaтивнa jоhooр cылyгeгсeд болбол хyнгyулиin spiiсeгyгд сoo opуул-агдaxa бaйнa. Cyyдeр хyнгy-лиингaa epxiiгi xагaгдaа-гyи, мyрдeлгeдe бaйгaaд, зyгeep, xaлтaдa бaйгaaгyи ниурунууд бaхa хyнгyулиin spiiсeгyгд сoo opуулaгдaxa бaйнa.

Zарим гpaаздaнyдjiги дyтyу yчaнтaй гeзe spiiсeг сoo opуул-xагyидeе гyгy, aлi тeдeнeригi хyнгaгшaдaй spiiсeгнeе гaргaxaдaа гaнсaрaн лe дoрo дyрaсaгдaхaн дoкyмeнтнyгд дeерe yндeхeлxе, jоhотoи бaйнa гeбeл: cыдeebнo - пcиxиaтpиcи екcпpетизeл тyсaгaар aактнyд дeерe yндeхeлхeн cyyдeл oпe-рeдeлeнi гyгy, aлi пpигoвop, oблaстiiн, (xизaрaй) гyгy, aлi гooрoдoи eлyгyрjiги xaмгaлxa oт-дeлнyгдeep xyгpгeдeхeн пcи-xиaтpиcи бoлнилcа бa кoлooн-нyдтa eмнeгдeзe бaйгaaдaй spiiсeгyгд. Yчaан дyтyултaй гeзe мeдepегдeхeн ниурунyудaй spiiсeгyгд, eлyгyрjiгi сaх-xa тyсaгaар oтдeлнyгдeep, хyнгaгшaдaй spiiсeгyгдjiги зoxiooxo бaйгaa Soveeдyдтe eл-гeгдexe бaйнa.

Hуngагшaдaй spiiсeгтe бyрyу бaйхaн тyхaй мeдyгyлгe болбол

(spiiсeгтe opуулaлгa, spiiсeг-нeе гaргaлгa, нeрe, oбog бa eсeгiin нeригi xazагaйруулгa, хyнгyулиингaa epxiiгi хaгaг-дaхaн ниурунуудaiгi spiiсeг сoo бyрyгaар opуулaлгa.) хyнг-агшaдaй spiiсeгjiгi тoлoлoхон ниутагаи Soveeдтe yгтeгe бa-нa. Eдe мeдyгyлгeнyгд болбол бiшeгeр гyгy, aлi yгeep Sovee-дyдeep, myн тeрeншeлeн yчaaстaгaй хyнгyулиin кoмис-сaар aбтaxa jоhотoл. Meдyгyлгe xадаа, yчaaстaгaй хyнгyулиin кoмиссaдa oрoo hаа, тeрe yдe-тeл spiiсeгjiгi тoлoлoхон зoxioo Soveeдтee eлгeгeгдexе jоhотoи.

Hуngагшaдaй spiiсeгeи бyрyу бaйхaн тyхaй мeдyгyлгe бyxen, гyрбaн xонoг дoтop xарaгдaxa jоhотoл. Meдyгyлгeс